

Täht
Hohe
Tõnisson'i

ABD = raamat

16. trüff.

Trüffid M. Tõnisson'i, tuluga.

Tõnisson'i

ABD=raamat.

a b d e g h i j k l m n o
p r s s t u w ä õ ö ü

A B D E G H I J K

L M N O P R S

T U W Ä Õ Ö Ü.

Къ напечатанію этой книги со стороны Лифляндской
Евангелич. Лютер. консисторіа препятствій не имѣется.

№ 246.
27 марта 1901 г.

Г. Эрнъ,
Ассессоръ Консисторіи.

A. Tõllasep'a trüff, Wiljandis 1913.

(16 forda trüfitud).

Lapse õpetajale juhatusesks.

Lugemise õpetus algab neljandama lehekülje pealt. Esimesel leheküljel olewad suured ja väikesed tähed on raamatu nime kaunistamiseks pandud. Päewas õpetatagu lapsele üks ainuke tükk! Kui ta ühe päewaga mõnda tükki selgeks ei saa, siis wõib selle jaoks teist päewa weel abiks wõtta. Lapsele püütagu õppimist igapidi armsaks teha! Õpetajal seisku alati meeles: „Arm jõuab enam kui hirm.“ Ühepuhuga ei wõi last kauemine õpetada, kui kümme minutit; siis piütagu wahet ja lastagu muud teha ehk mängida; siis algagu jälle õppimine, siis wahet aeg ja n. e. kuni selle päewa tükk selge on. Mida noorem laps, seda lühem olgu õpetamise aeg! — Kõige kergem õpetamise wiis on hääletamine, kus lapsele tähtede helid ehk hääled nõnda kätte õpetatakse, nagu nad sõnades helisewad. Kes seda wiisi tunneb, see õpetagu lugemise osakese ees otjas olewa kolme ehk nelja tähe hääled esiti selgeks, kinnitagu neid edasi tagasi küsimistega ja lastu siis last helina järele sõnu kokku seadida; kus tarwis, seal parandagu ja aidaku ise kõrwalt ka! Tähtede helina tutvustamiseks awaldan siin mõned üfsikud sõnad näituseks, millest lugeja nende tähtede heli tähele pangu, mis teistest jämedamine on trükitud. Need sõnad on: konn, kamm, wurr, keh, küll, kes, jai, pütt, aed, wõib, kapp, ja, jah, luff, aeg; — täis hääliste, tähtede a e i o u ä ö ö ü helid on lugejale juba enne tuttawad, sest et nad oma nimedega enamiste ühesugused on; üksnes „u i ü“ on üfsikult ilmudes tunnedamad kui paaris olles. Näituseks tuul, tule, jün, jinu, süda, süüd, (süid) j. n. e. Kes hääletamisega toime ei saa, see õpetagu jell wiisil, mis temal tuttaw on! Õppimise osades awaldatud sõnade arusaamine ning dieti rääkimine, iseäranis 22-st — 31-meje tükkini, olgu lapse juhatajal igapidi selge, et ta last kõwa ja pehme, pifa ja lühikeste sõnade wahel tündlat wahet lasch teha, siis on sellest õige lugemisele ja kirjutamisele jäedaw kasu!

M. Tõnisson.

1.

i

u

o

a

i

u

o

a

i

o

a

u

o

i

a

u

o

u

ui

a

ai

o

oi

a

au

ui

ai

au

oi

ui

ai

au

oi

e n m

e

n

m

n m e ei oi on

an ni nui ai mai

mem, mi=nu nui,

anna ae

anna

ae

r w l

r w l

r l w u ui rui

nui wui ei rein lai

wai lil mil wiil ai

wai on lai

wai on lai

4.

S **f** **t** **d**

s *f* *t* *d*

r **m** **f** **n** **t** **s** **d**

ui **fui** **se** **fest** **ta**

taim **waim** **mul** **ful**

muld **on** **must**

muld *on* *must*

5.

b

p

h

b

p

h

t d h b p ui sui tui tuim
 lai sai waid wait hein leib,
 pai eit
wai eit

6.

k

i

g

k

i

g

p b g k i ja jah af waf
 loog loof kep keeb aid ait
 kus on waik?
kus on waik?

7.

ä ö ö ü

ä ö ö ü

õ ü ä ö äi jäi sõi jõi kõis
kõõf üttr müür järg järk
mai sõi wõid.

mai sõi wõid.

8.

aa uu ii ee oo

aa uu ii ee oo

aas maas uus kuus siis wiis ees
fool sool fuul tuul taal fiil wiil,
suur mees on siin maas.

suur mees on siin maas.

9.

ää õõ öö üü

äär, säär, käär, rõõm, kõõm, mõõf,
sööf, lööf, kööf, müür ehk müir, nüüd
ehk nüid, süüd ehk süid, püüd ehk püid,
must nõöp, uus äär.

10.

rr ll mm nn ss tt ff pp

wurr, mürr, firr, sorr, toll, loll, küll,
tamm, samm, konn, õnn, lass, fass,
rott, kott, pott, lott, tiff, tõt-ta et-te!
lül-ka kin-ni! mõõ-da wak-ka!

11.

ae ea eu ue oe

aeg, aed, waew, faew, laew, hea pea,
tead, head, teud, tued ehk toed, lued ehk
loed, moed, poeg, fass löi foera,
firp fargas pulk juus.

12.

õe õn äe öe üe

õed, sõel, tõe, õun, lõug, tõud, käes,
wäes, päew, näeb, süed ^{ehf} sõed, üel-tud,
kül-mad süed on mus-tad, sõel on arw.

13.

a b d e g h i j k l m n o
p r s j t u w ä õ ö ü

alg, efs, haud, jook, koer, lõim, nurm,
paks, raud, suust, kõis, wõib, wärw,
küis, kuus, tööd, laps pu-hub pil-li.

14.

Ō Ő Ö Ū
o õ ö u

Ō Ő Ö Ū

Org on lai. Õe-lus mae-wab. Õ-de
nõe-lub. Öhf lii-gub. Öö-pit lau-lab.
U-ba õit-seb. Ufs keer-leb. Uur tik-sub.

15.

ü	W	T	P
ü	w	t	p
<i>U</i>	<i>W</i>	<i>T</i>	<i>P</i>

Üks ja kaks. Üür on kal-lis. We-si
woo-lab. Wõi su-lab. Taim kas-wab.
Tu-li põ-leb. Tuul pu-hub. Pee-ter
lau-lab. Tädi kee-dab put-ru.

16.

R	B	S
r	b	f
<i>R</i>	<i>B</i>	<i>S</i>

Ra-tas wee-reb. Rein lau-lab. Ruun
hir-nub. Rasw til-gub. Bruu-no on poi-
si ni-mi. Sant ker-jab. Sääsk kuu-nub.

17.

L	E	I
l	e	i
<i>L</i>	<i>E</i>	<i>I</i>

Lind lau-lab. Li-na kas-wab. Laps

õ-pib. Ge=ma teeb tööd. Ge=wa e=hib.
In-gel wal=wab. Ilm on tä=na wä-ga
i=luš. I-gal lil=lel i=se lõhn.

18.

A	S	U
f	h	a.
<i>A</i>	<i>S</i>	<i>U</i>

Koer jook=seb. Kasš kar=gab. Hiir
hüp=pab. Ka=ru mü=rab. Arm ai=tab.
Hunt on ti=ge. Wen=na ni=mi on An=
ton. Ur=mas=ta õig=luft!

19.

Ä	N	M
ä ..	n	m
<i>Ä</i>	<i>N</i>	<i>M</i>

Äär on peh=me. Ämm lau=lab. Noo=riš fõi=
dab. Nool len=dab. Me=si on ma=gus. Muht
on wa=luš. Mart lõi=tab puud. Mu=ri u=ri=seb.

20.

S	D	G
i	d	g
ſ	D	G

Saan. Saaf. Suu-li on röö-mus. Don-ni
 jō-gi. Gloo-bus on maa fu=ju. Sü-ri lueh. Su-ta
 nu-tab. Da-ni-el lau-lab.

21.

A	B	D	G	G	H	I	K	L	M	N
D	B	K	E	I	U	W	X	S	D	U

Ants. Ge-wa. Hind=ref. Jaa-nus. Kai.
 Ke-ti. Peet. Tiit. Mir-ti. Wee-ra. Si-e.
 Kul-la Kein ae! Rott läfs fot-ti.

(Tähenbus: Kirjutuse tähtede fordamine on 28-ma lehekülje peal.)

22.

Aed,	ait,	jälg,	jäll,	järg,	järf,	furg,
furf,	king,	kink,	kuld,	kult,	laud,	laut,
laug,	lauk,	lind,	lint,	märg,	märf,	pang,
pant,	sild,	silt,	järg,	järf,	wõid,	wõit.

23.

Kes, kees, kepp, keeb, kus, kuus, kas,
 kaas, kupp, kuub, kell, keel, Mall, maal, mul,
 muul, mutt, muud, pott, pood, rott, rood,
 sapp, saab, will, wiil, wett, weed.

24.

haff,	haaf,	jutt,	juut,	latt,	laat,	foff,
foof,	luff,	luuf,	piif,	piif,	patt,	paat,
pits,	piits,	ropp,	roop,	jepp,	jeep,	tatt,
taat,	tiff,	tiif,	utt,	uut,	west,	weeft,
watt,	waat.					

25.

Reed,	feet,	fuud,	fuut,	loog,	loof,
laad,	laat,	liig,	liif,	raag,	raaf,
riid,	riit,	jaad,	jaat,	jaag,	jaaf,
fiid,	fiit,	jööd,	jööt,	toob,	toop,
tood,	toot,	wiid,	wiit.		

26.

Hal=bi, hal=pi, jär=gu, jär=ku, ka=na, kan=na, ka=si, kas=si, kol=gu, kol=ku, foi=du, foi=tu, pal=ga, pal=ka, ron=ga, ron=ka, wa=ras, war=ras, wär=gi, wär=ki, wäl=gu, wäl=ku.

27.

A=der, Aa=der, ka=lu, kaa=lu, ke=da, fee=da, fi=da, fii=da, fo=li, foo=li, re=del, ree=del, ri=ju, rii=ju, ja=bas, jaa=bas, ja=da, jaa=da, mu=da, muu=da, wa=li, waa=li, Wi=ru, wii=ru.

28.

Hoo=bi, hoo=pi, Taa=gu, Taa=ku, joo=gi, joo=ki,
 kii=da, kii=ta, koo=di, koo=ti, laa=da, laa=ta,
 mōō=da, mōō=ta, pii=bu, pii=pu, pii=gi, pii=ki,
 paa=di, paa=ti, rii=gi, rii=ki, waa=di, waa=ti,
 wää=di, wää=ti.

29.

Ea=gi, la=ki, laf=ki, ku=bu, ku=pu, kup=pu,
 ki=da, ki=ti, kit=ti, pu=gu, pa=ku, pak=ku, ra=da,
 ra=taš, rat=ta, ta=ba, ta=pa, tap=pa, tu=gi,
 tu=ki, tuf=ki, wa=ga, wa=ka, waš=ka.

30.

Ė=la=ma,	faa=lu=ma,	tu=le=ma,	tuu=la=ma,
lu=ge=ma,	lūk=ka=ma,	hul=gu=ma,	hul=ku=ma,
pu=ge=ma,	paš=ku=ma,	ra=ba=ma,	rap=pi=ma,
ju=ge=ma,	šōk=ku=ma,	šo=ni=ma,	šoo=ni=ma,
ti=ba=ma,	tip=pi=ma,	wa=di=ma,	waa=ta=ma.

31.

kl, pl, pr, tr, kr.

Klaas, klaar, kliš=ter, klī=ma, plek, plīš,
 plakš, ploom, plaat, preeš, pruum, proom,
 pruu=ki=ma, trepp, truu, trumm, trūk, troon,
 klaas, kruus, kriit, kroon, kraaw, kriips, krist=
 lit, kramp. Klaa=ri Truu=ta triigib trii=bu=
 li=šekš trū=ki=tud klei=ti.

32. Kaks.

Kaks on hiirte kuningas. Temal on läikivad silmad, pikk saba, neli jalga, jalgade otsas klapad ja teravad küüned. Kaks puhastab maja hiirtest ja murrab ka lindusid ja noori jäneseid maha, on väga maias ning tige, aga puhas ja mõib igale poole ronida. Kaks näeb hõlpsel nõudajama heaste, nagu päeval ja tahab inimese meelitamist.

33. Lammas.

Lammas on palju suurem kui kaks. Temal on ka neli jalga, aga tema jalgade otsas on sõrad, ja karvade asemel villad. Lammas sööb talvel heinu, aga suvel rohku. Temast saavad inimesed liha, nahka ja willa.

34. Hobune.

Hobune on kõige suurem loodu elajas. Temal on uhke käik, juur saba, kaela küljes laff ja jalgade otsas sabjad. Hobune on

julge ja wahwa, teda tarwitatakse wanfri- ja ratsõidu juures, läib ka adra ja äri ees, tallab pahmast ja wiab mitmesuguseid masinaid kaima. Hobune lähleb hea harimisega ning hoidmisega ilusamaks ja oma waendlaste wastu wõitleb ta tagumiste jalgadega.

Laps ja talleke.

Laps: Talleke, miks sa karjud nõnda haledaste?

Talleke: Minu ema on ära kadunud.

Laps: Kas sa kardad, et sinule keegi haiget teeb, kui sa üksi oled?

Talleke: Kartusest ei tea ma midagit, aga ma tahan oma armsa ema juures olla, nõndasama, nagu sinagi. —

Selle järele tuli wana lammaš lähedale ja määgis oma tallekest. See hüppas rõõmuga ema juurde ja ei lastnud teda enestest enam lahkuda.

Hobune ja warblane.

Warblane palus: „Armas hobune! Sul on sõimes rohkeste toitu, luba sealt mõni terake ka minule, sest minu kõht on üsna tühi!“ Hobune wastas lahkest: „Wõta julgeste, wäike linnuke, siit jaab meile mõlematele!“

joomaaeg möllama, jellepäraft ei jaa keegi targas,
kes nende sõber on. — 5. Wihtamine kihutab
riidu, aga armaetus fatab üleastumise finni —
6. Parema pisut õigusjega, kui palju ülekohtuga.

Tähendus: Kui laps selle osa aabitsat on ära õppinud
jüis tuleb temale „Laste lugemise raamat“ osta, mida M
Tõnisson kirjutanud. Selles raamatus on 145 lugemise tükki
ja 55 pilti. Hind 20 kop.

Supikeetja.

Pütafsepp.

Tuapühkija.

Kallun.

Part.

Suif.

Õõwi.

Koerafe.

Karu.

Lisa.

Jeſuse palwe.

Meie Iſa, kes ja oled taewas! Pühitſetud jaagu Sinu nimi! Tulgu meile Sinu riik! Sinu tahtmine ſündigu kui taewas, nõnda ka maa peal! Meie igapäewast leiba anna meile tänapäew ja anna meile andeks meie wõlad, nõnda kui meie andeks anname oma wõlglastele! Ära ſaada meid kiusatufe ſiſje, waid peasta meid ära kurjast! Sest Sinu päralt on riik, wägi ja auu igaweste! Amen!

Hommiku palwe.

Armas taewane Iſa! Meie täname Sind, et meid õõjel armulikult oled kaitſnud ja kõige kahju eest hoidnud. Pimedus on mööda läinud, walguſ on jälle kätte jõudnud. Sinu ilus päikene paistab armſaste kõikide peale, ſoojendab ja walgustab. Aita, et ka meie oma tegude poolest nii puhtad wõikſime olla, nagu päikene! Aita, et meie kõikidele wõikſime head teha ja rõõmuks olla! Amen!

Palwe enne söömist.

Armas Iſsand! Sina oled helde ja Sinu heldus toidab kõiki, kes elawad ning liiguwad. Snniſta rooga, miſ meie praegu oma ihu rammuks wõtame! Amen!

Palwe pärast söömist.

Tänagem Issandat, sest Ta on hea ja Tema
helbus kestab igaweste! Issanda teud on suured.
Temale toogem auu ja kiitust! Amen!

Õhtu palwe.

Oh kõigewägewam Issand! Meie täname Sind,
et meid mööda läinud päewal kahju eest oled hoidnud.
Kõik loomad jäewad une hõlmasse puhkama aga Sina,
nende Looja, ei maga ega uinu, waid näed öösel
niisama selgeste nagu päewal. Sellepärast palume
Sind, hoia ja kaitse meid! Saada head hinglid meie
ümber walwajateks, et meie rahulikult wõiksime
magada ja rõõmuga uut päewa walguft näha saada!
Amen!

Wõerad tähed.

C c (tse) räägitakse kui pehme „t“: Carl, Co-
lumbus, Cook; aga a, i, ä, ees, kui „tse“: Cilicia,
Cedri-puu, Sicilia, Cäsarea.

Ch ch (tse=ha) räägitakse kui kõwa „h“, sõna
alguses ka kui „t“: Koch, Chaldea, Chima, Kristus.

F f (ehw) räägitakse kui kõwa „w“: Friedrich,
Geografia.

Z z (tset) räägitakse kui kõwa „tš“: Zoologia,
Zion, Zeitung.

V v (fau) räägitakse muis keeltes kui „w“:
Victor, Venus; aga Saksa keeles kui „f“ Vater,
vermeiden.

Š š (eš-tje=ha) heli ei ole mõimalik tähtede-
dega tähendada, jeda piab õppijal juu sõnaga ette
räägitama: Šiller, Šlüsselburg.

Qu qu (ku) räägitakse kui „kw“: Quinte, Qua-
tember, Quartett.

X x (iks) räägitakse kui „ks“; Alexander, Sertus.

Y y (ipsilon) luetakse wahest kui „i“: Lady,
July, Juny, wahest kui „ü“: kyna, hynwä; sõna al-
guses, täishääleliste ees, kui „i“: Yukatan York.

Ladina keele tähed.

Aa Bb Cc Chch Dd Ee Ff
A a B b C c Ch ch D d E e F f

Gg Hh Ii Jj Kk Ll Mm Nn
G g H h I i J j K k L l M m N n

Oo Pp Qq Rr Ss Tt Uu Vv
O o P p Q q R r S s T t U u V v

Ww Xx Yy Zz Ää Ôô Öö Üü
W w X x Y y Z z Ä ä Ô ô Ö ö Ü ü

Anna leiba! Eewa mine tuppa! Tule sööma! Rain
puid! Lõika katki! Kes läheb mõisa? Willem sõidab
linna. Kes hakkab kirjutama? Mitu meest sa nägid?
Naine nutab. Saul naerab. Friedrich lueb Zeitangi.
Jaan õpib Geografiat. Ilm on ilus. Hindrek laulab.
Otto wilistab. Uks kääksub. Lõuke lõõritab. Kari
läheb wainule. Kiwi on kõwa.

Arvu tähed ehk numred.

	*	*	**	***	***	****			
*	*	**	**	**	***	***	***		
1	2	3	4	5	6	7			
üks	kaks	kolm	neli	viis	kuus	seitse			
	****		*****		*****				
	****		****		****				
	8		9		10				
	kahetja		üheksja		kümme.				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

Ladina numred.

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
XIII	XIV	XV	XVI	XVII	XVIII	XIX	XX				
13	14	15	16	17	18	19	20				
XXI	XXX	XL	L	LX	LXX	LXXX	XC	C			
21	30	40	50	60	70	80	90	100			
CC	CCC	CD	D	DC	DCC	DCCC	CM	M			
200	300	400	500	600	700	800	900	1000			

Eesti kirjutuse tähed.

Aa Bb Dd Ee Gg Hh Ii
Jj Kk Ll Mm Nn Oo
Pp Rr Ss Tt Uu Vv
Ää Öö Üü

Anna, Eeva, Hans, Ilma,
Jaan, Kai, Liina, Matt,
Noora, Olga, Tärt, Rein,
Siim, Tammi. Uusi. Äär on
ilus. Öö on pime. Üiri maja.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.

Kirja märgid.

. punkt, üteluſe ehk kõne kindel lõpe märk. —
 , komma, üteluſteſ tarwitaw lühike kinni pidamiſe
 märk. — ; ſemikoolon, ehk pool punkt, pikem, kinni
 pidamiſe märk. — : koolon, näituſe märk. — —
 mõtlemiſe märk. — ! õhkamiſe märk, mida nende
 üteluſte järele pannakſe, miſ õhkamiſt, käſkmift ja
 hüidmiſt tähendawad. — ? küſimiſe märk, — "
 jutumärgid, waele wõetawate tähtſate sõnade ehk
 üteluſte tähendajad. — = ühenduſe ehk lahutuſe
 märk. — ' kuſtutamise märk. — :: kordajad märgid,
 miſ üteluſt, mille järel nad ſeiſawad, weel teiſt korda
 käſiwad lugeda ehk laulda. — □ O ſlamrid, ſulgumiſe
 märgid, mille waele ſeletaw sõna ehk üteluſ pannakſe.
 — * † tähenduſe märgid, miſ jelle sõna juurde
 pannakſe, milleſt wäljaſpool juttu pikemalt tahtakſe
 rääkida. — § jaomärk, ehk paragrahw.

Wene trüki tähed.

А а	В в	В в	Г г	Д д	Е е	Ж ж	З з
A a	B b	W w	G g	D d	E e	She she	Ze ze
И и	І і	К к	Л л	М м	Н н	О о	
I i	I i	K k	L l	M m	N n	O o	
П п	Р р	С с	Т т	У у	Ф ф	Х х	Ц ц
P p	R r	S s	T t	u u	F f	Cha cha	Tſe tſe
Ч ч	Ш ш	Щ щ	Ъ ъ	Ы ы	Ь ь	Ъ ъ	
Tſhe	Cha	Schſcha	ſär	ſerdi	ſerj	ſerj	
Э э	Ю ю	Я я	Ө ө	У у	Й й		
E e	Su ju	Ja ja	ſita	Sſhitiſha	Sſkratſoi.		

Wene feele harjutus.

1.

А а О о Н н М м

Аа Оо Нн Мм

На,
Naal,

но,
aga,

Ан-на,
Anna,

Мán-на,
manna,

Мá-ма.
mamma.

2.

Л л И и У у

Лл Ии Уу

Мá-ло,
Pisut.

мí-ло,
armas,

ну-ли,
nulleb,

и́ли.
ehf.

Лу-на́,
kuu,

лí-ла,
kallas,

ну,
noh,

мí-мо.
mööda.

3.

Г г К к

Гг Кк

Гó-ло, нó-ги, гнй́-ло, глй́-на, мнó-го, му-ка́.
Pestas, jalad, mada, fawi, palju, jahu.

Кнй́-га, гнá-ла, кáм-ни, ó-ко, мáм-ка, ма-лй́-на.
Raamat, ajas, siwid, film, amm, waarikas.

4.

П п Б б

Пп Бб

Пáл-ка,	бá-ни,	пá-па,	бá-ба,	бй-ли,	пй-ли.
kerp,	šainad,	paapst,	naine,	šõwad,	šõwad.
Бй-ла,	пи-лá,	лá-па,	пý-ли,	бу-мá-га,	гу-бá.
šõi,	šaag,	fäpp,	kuulid,	paber,	moff.

5.

Т т Д д

Тт Дд

Тý-по,	ду-гá,	тй-на,	дó-ма,	да,	ýт-ка,	дý-ма
šõiri,	loof,	muda,	kodus,	ja,	part,	mõte.
Ту-дá,	ý-да,	ник-тó,	плá-та,	ку-дá.		
šõina,	õng,	ei keegi,	mašs,	kuhi.		

6.

Р р Э э

Рр Ээ

Ру-кá,	рá-ки,	пá-ра,	кá-ра,	бý-ри,	рá-но,	э-та.
käsi,	wähjad,	paar,	muhtlus,	tormid,	warafelt,	see.
Э-ти,	э-ра,	тру-бá,	дли-нá,	кру-нá.		
Need,	ajarahamine,	forsten,	piffus,	tangud.		

7.

В в

Ф ф

Vv

Ff

Вó-л-ки, пй-во, фла-ги, но-во, ви-но, фý-ра.
hündis, õlu, lipud, uis, wiin, sõduriißt.

Дй-во, прав-да, бýк-ва, фи-гý-ра.
ime, õigus, täht, wigur.

8.

Ө ө

Х х

Өө

Хх

Өи-тá, Өо-мá, ху-лá, мý-ха, хý-до, три.
Tähe nimi, inimese nimi, laius, färbes, fandiste, kolm.

Хáт-ка, нá-до, ý-хо, плó-хо, глý-по.
Dnnikene, tarwis, kõrn, halwaste, rumalaste.

9.

З з

С с

Зз

Сс

Зи-мá, сй-ла, рó-за, ли-сá, слó-во, зло, сá-ло.
Talu, jõud, roos, rebane, sõna, kirjus, rasw.

Зó-ло-то, са-дй, сó-ло-на, стá-до.
kuld, iskuta, soolane, kari.

10

Е е

Е е

Ъ ъ

Ъ ъ

Е-мý, ъ-да, е-сѣ, ъз-да, дѣ-ло, тѣ-ло, е-лó.
Zemalé, řödf, oled, řöit, tegu, řeřa, řüla.

Лѣ-то, мó-ре, пе-рó, сѣ-но, двѣ.
Survi, meri, řulǵ, řein, řafš.

11

Ю ю

Ю ю

Я я

Я я

Юп-ка, зем-ля, кúх-ня, я, я-го-да, я-ма.
Seelit, maá, řödf, mina, mari, řauř.

Яб-ло-ко, дя-дя, змѣ-я, вар-ю, дѣ-ла-ю.
řun, oři, řdel-řiř, ředan, řeen.

12

Ш ш

Ш ш

Ж ж

Ж ж

Шй-то, жй-то, кóш-ка, лóж-ка, шкó-ла
řimmelbud, willi, řafš, luřifař, řool.

Жйр-но, шáп-ка, жáт-ва, шý-ба, жа-рá.
řařwane, müřš, řöřfus, řařufař, řalaruřš.

Щ щ *Щ щ* Ч ч *Ч ч*

Пѣч-ка,	чаш-ка,	ще-ка,	пѣ-ща	руч-ка.
hi,	faie,	pale,	toit,	fang.
Щѣд-ро,	чѹ-до,	тол-ще,	чис-ло,	бѣч-ка.
helseste,	ime,	passent,	ariv,	waat.

Ц ц Ы ы І і Й й

Ц ц Ы ы І і Й й

Цѣ-на,	кѹ-ри-ца,	ли-цѣ,	птѣ-ца,	ѹм-ни-ца.		
hind,	fana,	nađu,	lind,	tarf.		
У-ли-ца,	мы,	вы,	мы-ло,	ры-ба,	лы-ко,	мой.
huits,	meie,	teie,	seer,	fala,	niin,	minu.
Твой,	ли-ни-я,	пѣ-ни-е,	чай,	І-о-на,	свой.	
finu,	joon,	laulmine,	teeweii,	Soonaf,	oma:	
	Чтѣ-ни-е,	ѹ-лей,	бѣб-лѣя.			
	Engemine,	mesiruu,	riibel.			

Ъ ъ Ъ ъ *Ъ ъ*

Братъ,	братъ,	столь,	столь,	шкапъ,	коль.
Wend,	wotma,	laud,	nii palju,	fapp,	fui.
Шестъ,	бранъ,	бранъ,	дѣнь-ги,	скѣль-ко.	
kuise,	wotma,	riid,	raha,	fui palju.	
Тѣль-ко,	семья,	брать-я,	свинь-я,	коль.	
lisnes,	perefond,	wennad,	figa,	teirwaš.	

Wene arwu sõnad.

1 одинъ, 2 два, 3 три, 4 четыре, 5 пять, 6 шесть, 7 семь, 8 восемь, 9 девять, 10 десять, 11 одиннадцать, 12 двѣнадцать, 13 тринадцать, 14 четырнадцать, 15 пятнадцать, 16 шестнадцать, 17 семнадцать, 18 восемнадцать, 19 девятнадцать, 20 двадцать, 30 тридцать, 40 сорокъ, 50 пятьдесятъ, 60 шестьдесятъ, 70 семьдесятъ, 80 восемьдесятъ, 90 девяносто, 100 сто.

Uudala päewade nimed.

Воскресенье-рühapäew, понедѣльникъ-esmaspäew, вторникъ-teisipäew, среда-kesknädal, четвергъ-neljapäew, пятницapäew, суббота-laupäew, недѣля-pädal.

Jumala kümme käsku.

Esimene käst: Mina olen Issand, sinu Jumal. Sull ei pia teisi jumalaid olema minu kõrval!

Mis see on?

Meie piame Jumalat üle kõige asjade kartma, armastama ja tema peale lootma.

Teine käst: Sina ei pia Jumala nime asjata suhu wõtma; sest Issand ei jäta seda nuhtlemata, kes tema nime kurjaste pruugib!

Mis see on?

Meie piame Jumalat kartma ja armastama, et meie Tema nime juures ei nea, ei wannu, ei lausu, ei waleta ega peta; waid et meie seda kõige häda sees appi hüiame, palume, kiidame, ja täname.

Kolmas käst: Sina piad pühapäewa pühitsema!
Mis see on?

Meie piame Jumalat kartma ja armastama, et meie jutlust ja Jumala sõna ei põlga; waid et jeda pühaks piame, heal meelel kuulatame ja õpime.

Neljäs käst: Sina piad isa ja ema auustama, et sinu käsi heaste käiks ja sina kaudu elaks maa peal!

Mis see on?

Meie piame Jumalat kartma ja armastama, et meie oma wanemaid ja isandaid ei põlga ega wihasta; waid et meie neid auu sees piame, neid teenime, nende sõna kuuleme, neid armfaks ja kalliks piame.

Viies käst: Sina ei pia tapma!

Mis see on?

Meie piame Jumalat kartma ja armastama, et meie ligimese ihule kahju ega kurja ei tee, waid et meie teda aitame ja temale head teeme kõige häda sees.

Kuues käst: Sina ei pia abielu rikkuma!

Mis see on?

Meie piame Jumalat kartma ja armastama, et meie kasinaste ja puhtaste elame, kõnedes ja tegudes; ja et igaüks piab oma abikaasat armastama ja auustama.

Seitsmes käst: Sina ei pia warastama!

Mis see on?

Meie piame Jumalat kartma ja armastama, et meie ligimese raha ega wara ei wõta, ei kawala kaubaga ega petise tööga eneste poole ei kisu, waid et

meie jeda aitame kaswatada ja hoida.

Rahetsas küst: Sina ei pia ülekohut tunnis-
tama oma ligimese wastu!

Mis see on?

Meie piame Jumalat kartma ja armastama, et
meie ligimese peale kawalaste ei waleta, teda ära ei
anna, ega kurje kõnesid tema peale ei tõsta, waid et
meie tema eest kostame, head temast kõneleme ja
kõiki asju hea poole pöörame.

Ühetsas küst: Sina ei pia himustama ligimese
koda!

Mis see on?

Meie piame Jumalat kartma ja armastama, et
meie ligimese pärandust ja koda kawaluslega ei püia
ega õiguse nimel eneste poole ei kisu, waid aitame,
et tema jeda enesele wõiks pidada.

Kümnes küst: Sina ei pia himustama ligimese
naist, julast, ümardajat, weisid ega muud mis tema
päralt on!

Mis see on?

Meie piame Jumalat kartma ja armastama, et
meie ligimese naist, peret ega weisid ära ei awatele
eга wägisi ei wõta; waid et meie neid manitseme, et
nemad paigale jäewad ja teewad mis nende kohus on.

Tähendus: Kui laps jelle aabitsa on läbi õppinud
siis tuleb temale „Laste lugemise raamat“ osta, mida
M. Tõnisson kirjutanud. Selles raamatus on 145 luge-
mise tükki ja 55 pilti. Hind 27 kop.

Üks-kord-üks.

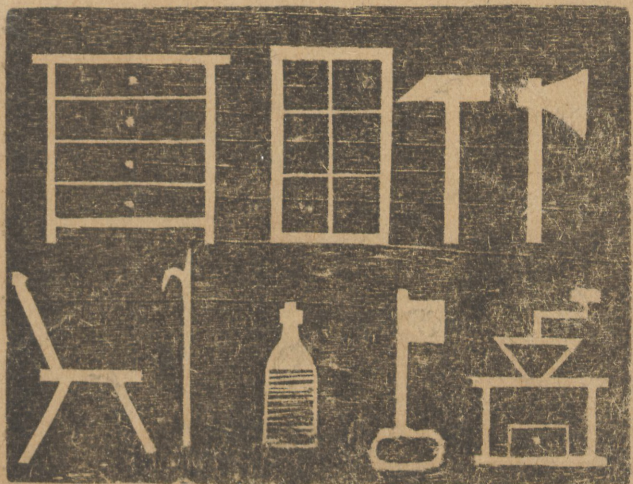
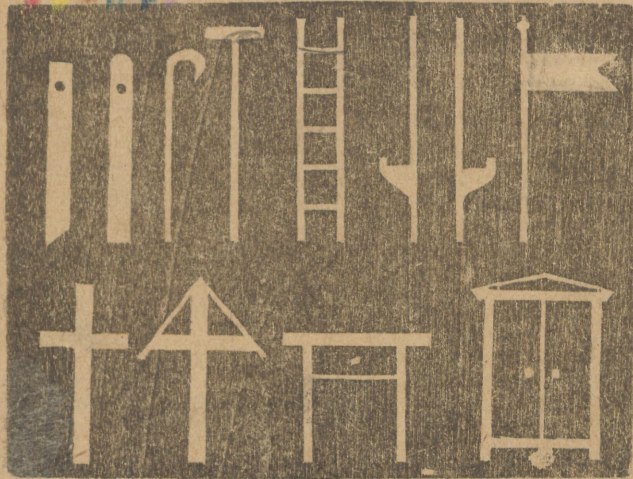
1 ford	1 on	1	1 ford	2 on	2	1 ford	3 on	3
2	×	1 = 2	2	×	2 = 4	2	×	3 = 6
3	×	1 = 3	3	×	2 = 6	3	×	3 = 9
4	×	1 = 4	4	×	2 = 8	4	×	3 = 12
5	×	1 = 5	5	×	2 = 10	5	×	3 = 15
6	×	1 = 6	6	×	2 = 12	6	×	3 = 18
7	×	1 = 7	7	×	2 = 14	7	×	3 = 21
8	×	1 = 8	8	×	2 = 16	8	×	3 = 24
9	×	1 = 9	9	×	2 = 18	9	×	3 = 27
10	×	1 = 10	10	×	2 = 20	10	×	3 = 30

1 ford	4 on	4	1 ford	5 on	5	1 ford	6 =	6
2	×	4 = 8	2	×	5 = 10	2	×	6 = 12
3	×	4 = 12	3	×	5 = 15	3	×	6 = 18
4	×	4 = 16	4	×	5 = 20	4	×	6 = 24
5	×	4 = 20	5	×	5 = 25	5	×	6 = 30
6	×	4 = 24	6	×	5 = 30	6	×	6 = 36
7	×	4 = 28	7	×	5 = 35	7	×	6 = 42
8	×	4 = 32	8	×	5 = 40	8	×	6 = 48
9	×	4 = 36	9	×	5 = 45	9	×	6 = 54
10	×	4 = 40	10	×	5 = 50	10	×	6 = 60

1 ford	7 on	7	1 ford	8 on	8	1 ford	9 =	9
2	×	7 = 14	2	×	8 = 16	2	×	9 = 18
3	×	7 = 21	3	×	8 = 24	3	×	9 = 27
4	×	7 = 28	4	×	8 = 32	4	×	9 = 36
5	×	7 = 35	5	×	8 = 40	5	×	9 = 45
6	×	7 = 42	6	×	8 = 48	6	×	9 = 54
7	×	7 = 49	7	×	8 = 56	7	×	9 = 63
8	×	7 = 56	8	×	8 = 64	8	×	9 = 72
9	×	7 = 63	9	×	8 = 72	9	×	9 = 81
10	×	7 = 70	10	×	8 = 80	10	×	9 = 90

10 ford 10 on 100, 10 ford 100 on 1000.

the houses

Handwritten text at the top of the page, including the number 40 and some illegible characters.

